

Připravují se změny ubytování uprchlíků z Ukrajiny

10. 03. 2023 10:59

Liberecký kraj se již více než rok podílí na zajištění ubytování pro válečné uprchlíky z Ukrajiny a to za spolupráce provozovatelů ubytovacích zařízení z veřejného i soukromého sektoru. V současné době byla Senátem schválena novela tzv. Lex Ukrajina a její předpokládaná účinnost je 1. 4. 2023.

Pro ubytovatele jsme se tedy pokusili shrnout skutečnosti, které jsou pro důležité a u kterých je vysoká míra jistoty, že od 1. 4. 2023 budou platit.

1. **Systém HUMPO bude mít nové funkcionality, a to:**

- A. u osob bude vyznačena informace o existenci (trvání) dočasné ochrany; systém bude také upozorňovat na skutečnost, že dočasná ochrana konkrétní osobě v blízké době skončí
- B. u osob bude vyznačen běh lhůty 150 dnů, po které bude mít nárok na bezplatné (nouzové) ubytování a Vy jako ubytovatelé nárok na paušální náhradu nákladů na ubytování

Zde asi logicky padne otázka, jak to bude s osobami, které využívají bezplatné nouzové ubytování po dobu delší, než je 150 dnů již nyní. K tomu je v návrhu Lex Ukrajina V uvedeno, že osobě, která dovršila nejpozději ke dni 31. březnu 2023 dobu 150 dnů bezplatného (nouzového) ubytování, se poskytuje nouzové ubytování a související služby pro osoby s udělenou dočasnou ochranou bezplatně do devadesátého dne ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy zřejmě do 30. 6. 2023. A dále, že osobě, která v období do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona dovrší v nouzovém ubytování

dobu 150 dnů bezplatného (nouzového) ubytování, se poskytuje nouzové ubytování a související služby pro osoby s udělenou dočasnou ochranou bezplatně do devadesátého dne ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy opět zřejmě do 30. 6. 2023.

Z tohoto tedy vyplývá, že na aplikaci nového systému ubytování, který Lex Ukrajina V přináší, bude prostor až do tohoto data. Do 30. 6. 2023 tedy bude platit stávající systém bezplatného (nouzového) ubytování.

1. u osob bude vyznačeno, zda spadají do kategorie tzv. zranitelných osob, a tedy se na ně lhůta 150 dnů nevztahuje

Lex Ukrajina V stanoví následující osoby jako osoby zranitelné, které mají nárok na bezplatné (nouzové) ubytování po dobu neomezenou 150 dny:

- cizinec s dočasnou ochranou do 18 let věku,
- studující; za studující osobu se považuje cizinec s dočasnou ochranou, který plní povinnou školní docházku, a cizinec s dočasnou ochranou, který se v České republice studiem soustavně připravuje na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let,
- pečující o dítě do 6 let věku; péči o totéž dítě může pro účely této dávky prohlásit pouze 1 z pečujících osob,
- těhotná,
- starší 65 let,
- invalidní nebo držitel průkazu osvědčujícího zdravotní postižení, který byl vydán na Ukrajině, nebo osoba, která byla uznána za osobu se zdravotním postižením okresní správou sociálního zabezpečení podle § 6d,
- pečující o osobu, která je invalidní nebo je držitelem průkazu osvědčujícího zdravotní postižení, který byl vydán na Ukrajině, nebo osobou, která byla uznána za osobu zdravotně postiženou okresní správou sociálního zabezpečení a byla touto osobou jako osoba pečující označena v žádosti o dávku.

1. **Mění se pravidla pro opuštění přiděleného ubytování, a to takto:**

Pokud osoba, které je ubytování poskytováno bezplatně, bez vážného důvodu odmítne přidělené ubytování nebo ubytování opustí, pohlíží se na ni tak, že vyčerpala maximální dobu bezplatného ubytování.

Pokud osoba, které je ubytování poskytováno bezplatně, přestala toto ubytování bez udání důvodů využívat déle než 10 po sobě jdoucích dnů, má se za to, že ubytování opustila. Důvody je osoba povinna bezodkladně sdělit provozovateli.

S účinností Lex Ukrajina V tedy nebude možné, aby osoby, kterým je poskytováno bezplatné (nouzové) ubytování, měnily na základě dohody s ubytovatelem místo pobytu. Skončí tedy možnost přeubytování mezi ubytovacími zařízeními bez vážného důvodu, a tím zřejmě bude jen ukončení činnosti ubytovacího zařízení. Zajištění ubytování osob z končícího zařízení bude zajišťováno v kooperaci KACPU a Krajského úřadu Libereckého kraje. V případě využití Vašich kapacit pro přeubytování těchto osob budete kontaktováni ze strany KACPU či Krajského úřadu

Libereckého kraje.

1. Stanoví se nové povinnosti pro provozovatele/ubytovatele:

Provozovatel je povinen:

- A. po dobu zařazení v evidenci HUMPO umožnit v objektu zařazeném v evidenci poskytování ubytování v rozsahu zapsané kapacity
- B. zapisovat každý třetí den do evidence údaj o aktuálně volné kapacitě ubytování
- C. zapisovat do evidence údaj o opuštění ubytování

1. EVIDENCE BYTŮ MPSV

Objekty, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt, nebudou nadále považovány za objekty určené k nouzovému ubytování podle zákona č. 65/2022 Sb. K vyčlenění bytů z tohoto systému ubytování, který je zajišťován prostřednictvím krajů, by mělo dojít s účinností k 1. červenci 2023.

Byty, které jsou cizincům s dočasnou ochranou poskytovány k samostatnému bydlení, budou zařazeny v informačním systému evidence bytů, který bude spravovat MPSV. Registrace do této nové evidence by měla být spuštěna 1. 4. 2023, ale, jak je uvedeno výše, do konce června bude platit stávající systém, kdy za ubytování poskytované v bytech náleží provozovateli paušální náhrada nákladů, kterou na základě údajů ze systému HUMPO vyplácí Krajský úřad Libereckého kraje.

Závěrem Liberecký kraj žádá ubytovatele, aby shora uvedené považovali za předběžnou informaci. Je třeba počkat na platnost a účinnost zákona a na připravovanou metodiku, na které společně pracuje MV ČR a MPSV.